

Realizacja dodatków mieszkaniowych w praktyce

Szkolenie od podstaw do praktyki. Jakie są kryteria przyznawania dodatku? Co należy wliczyć do dochodu, a co wydatków? Kiedy uwzględnić kwoty z faktur, a kiedy obliczyć ryczałty?

Szkolenie adresowane do pracowników urzędów miast i gmin oraz ośrodków pomocy społecznej, zajmujących się dodatkiem mieszkaniowym.

Czy mediacje będą podlegać pod dodatki?

Podczas szkolenia powiemy o wszelkich zmianach w dodatku mieszkaniowym, omówimy rodzaje tytułów prawnych, sposoby określania powierzchni użytkowej lokalu i podstawy do podwyższenia powierzchni normatywnej. Podpowiemy, jakie przepisy stosować przy obliczaniu dodatku mieszkaniowego, co wliczamy do dochodu, a co jest wydatkiem. Poruszymy kwestię interpretacji przepisów dot. trzynastej i czternastej emerytury oraz świadczeń dla uchodźców z Ukrainy. Uwaga! Decydując się na udział w tym warsztacie otrzymują Państwo 7-dniowe darmowe konsultacje po warsztacie, podczas których jest możliwość zadawania dodatkowych pytań, otrzymania przydatnych porad, rozwiązania sytuacji problemowych z codziennej pracy oraz skorzystania z bogatej wiedzy eksperckiej.

W programie m.in.:

- Czy rada gminy w drodze uchwały będzie mogła podwyższyć progi dochodowe, uprawniające do uzyskania dodatku mieszkaniowego?
- Jak postępujemy w przypadku, gdy żona ma zasądzone na siebie alimenty, ale mąż ich nie płaci? Czy w tej sytuacji należy wliczać jej dochód przy wyliczaniu dodatku mieszkaniowego? Czy zarządca ma prawo do wypisania wniosku, jeśli osoba ma zadłużenie? Czy we wniosku powinna się znajdować pozycja dotycząca tego, czy jest zadłużenie?
- Osoba przebywała w domu dziecka, ukończyła 18 lat i otrzymała pomoc na usamodzielnienie, która będzie płacona przez 8 miesięcy. Czy wliczamy to do dochodu, skoro przeznaczona ma być na opłaty czynszu?
- Czy do dochodu wliczana jest trzynasta emerytura, zwrot podatku dochodowego, świadczenia pieniężne pobierane z PCPR jako rodzina zastępcza?
- Czy oświadczenie osoby uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, powinno być złożone oddzielnym oświadczeniem, zamiast potwierdzenia zarządcy?
- Czy strona powinna dołączyć do wniosku klauzulę informacyjną o przetwarzaniu danych osobowych?
- Czy przy wyliczaniu dodatku mieszkaniowego wliczamy do dochodu deputat za węgiel? Jak wyliczyć ryczałt na zakup opału?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wniosek o dodatek mieszkaniowy
- Deklaracja o wysokości dochodów
- Klauzula z mocą wsteczną
- Oświadczenie dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą RYCZAŁT DDM
- Oświadczenie dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą ZASADY OGÓLNE DDM
- Załącznik nr 1 do wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego

- Załącznik nr 2 zaświadczenie do obliczenia stawki czynszowej
- Orzeczenia sądów Dz.U.2019.2133
- Dochód u.ś.r. orzecznictwo
- Orzeczenia sądów Dz.U.2019.2133

Szczegółowy program szkolenia:

Art. 96a. KPA - mediacje w dodatkach mieszkaniowych

1. Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatnich szkoleń:

- Dodatek mieszkaniowy dla Ukraińców. Jak ma to się do wydania decyzji na okres 6 miesięcy, jeżeli dokumenty na pobyt mają do maja 2025 r., a dodatek będzie liczony od kwietnia?
- Osoba złożyła wniosek o dodatek mieszkaniowy w marcu, ale poinformowała, że wyprowadza się z tego mieszkania 31 maja. Czy można wydać decyzję?
- Gdzie ma być wpisana ulga?
- Jeżeli osoba składa wniosek we wrześniu, a wniosek otrzymała w lutym, to czy uwzględniamy to w dochodach?
- Czy wydatki z funduszu remontowego wliczają się do wydatków na lokal mieszkalny przy ustalaniu prawa do dodatku mieszkaniowego?
- Czy fundusz remontowy jest zaliczany do czynszu?
- Czy musimy żądać wymiaru opłat od zarządców? Czy wystarczy potwierdzenie kwoty wydatków przez zarządców na wniosku?
- Czy domofon jest wydatkiem?
- Czy opłaty za przeglądy kominiarskie, instalacje CO, gaz są wydatkiem?
- Jeżeli nie ma zaliczki na wodę w wymiarze opłat, to czy należy wymagać przedłożenia rachunków za wodę?
- Skąd wziąć stawkę gminną, jeżeli każdy budynek w zarządzie budynków ma inną stawkę?
- Jeżeli dział świadczeń rodzinnych realizuje dodatki mieszkaniowe, to czy inspektor działu świadczeń rodzinnych może przeprowadzić wywiad środowiskowy?
- Czy w przypadku 1/2 współwłasności mieszkania w bloku, obie osoby składają wnioski i dzielą całe wydatki?
- Czy pomieszczenie tymczasowe jest lokalem mieszkalnym?
- Co, jeżeli umowa najmu socjalnego kończy się 1-go lub 10-go dnia miesiąca?
- Czy wydajemy decyzję, jeżeli w mieszkaniu po zmarłym wnioskodawcy mieszka żona?
- Czy do dodatku mieszkaniowego liczymy nowe świadczenie wspierające?
- Czy w przypadku prowadzenia działalności rozliczanej w formie ryczałtu, której niż rok przychód dzielimy na ilość miesięcy, przez którą była prowadzona działalność, czy cały rok?
- Czy od dochodu odliczamy każde alimenty płacone na rzeczy innych osób, czy tylko te płacone na bieżąco?
- Czy do dochodu w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego liczymy świadczenia: „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu” i „aktywnie w żłobku”?
- Czy wypłacamy dodatek mieszkaniowy, jeżeli wnioskodawca zmarł w trakcie miesiąca?
- Czy wypłacamy dodatek mieszkaniowy jeżeli wnioskodawca zmarł w trakcie miesiąca?
- Czy do dochodu wliczamy uzyskane środki pomocowe przez osoby ze statusem UKR?
- W trakcie wywiadu okazało się, że pani posyła dziecko do szkoły prywatnej, za którą płaci fundacja, a resztę dopłaca ona (200 zł). Jej dochód to alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie i dochody z

MOPS. Czy można takiej osobie udzielić dodatku?

- Czy potrzebne jest zaświadczenie o sposobie rozliczania z US?
- W jaki sposób liczyć dochód, jeżeli osoba prowadziła działalność przez 2 miesiące?
- Czy można przeprowadzić wywiad, w którym dokona się przesłuchania sąsiadów?
- Czy abonament za wodę i ścieki stanowi wydatek?
- Co oznacza wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału za zakup opalu?
- Zwrot z Urzędu Skarbowego - ulga prorodzinna, czy wliczamy otrzymaną kwotę w całości, czy dzielimy na 12 miesięcy ?
- Wydatki za miesiąc poprzedni - opłacone czy tylko naliczone?
- Przekazywanie przyznanego ryczału na konto zarządcy czy wnioskodawcy?
- Świadczenia socjalne z zakładu pracy czy wliczamy do dochodu?
- Czy alimenty zaległe uzyskane w ostatnich trzech miesiącach są dochodem czy tylko należne ?

2. Co należy wziąć pod uwagę przy przyznawaniu dodatku? Jak postąpić gdy ubiegający się o dodatek zajmuje tylko część lokalu? Jak postąpić w przypadku braku bądź sprzecznych informacji zawartych we wniosku?

- Co to jest gospodarstwo domowe, co się zmieniło w przepisach?
- Jakie dokumenty są wymagane od wnioskodawców po zmianie?
- Jakie kryteria uprawniają do otrzymania dodatku mieszkaniowego?
- Tytuły prawne, w tym dożywocie, umowa użyczenia, służebność
- Wyłączenie dodatków mieszkaniowych spod egzekucji administracyjnej
- Procedura złożenia wniosku o dodatek mieszkaniowy drogą elektroniczną
- Nowe unormowania dot. powierzchni normatywnej mieszkania
- Przyznawanie dodatku mieszkaniowego dla osób z niepełnosprawnościami
- Czy dziecko urodzone w miesiącu, w którym strona składa wniosek, należy uwzględnić w gospodarstwie domowym przy wydawaniu decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego?
- Czy osoba przebywająca w DPS lub w placówce ZOL ma prawo do dodatku mieszkaniowego?
- Czy osobie, która nie ma przedłużonej umowy najmu lokalu należy zmienić decyzję w części dotyczącej okresu pobierania dodatku mieszkaniowego?
- Co powinien zawrzeć właściciel domu jednorodzinnego we wniosku, w oświadczeniu o wyposażeniu technicznym domu?
- Co w przypadku, gdy nie zdążymy wydać decyzji lub dostarczyć stronie przed 10 dniem miesiąca, za który już powinniśmy jej wypłacić? Czy wypłacamy do końca miesiąca czy w kolejnym miesiącu z wyrównaniem?
- Co w przypadku, gdy pełnomocnik złożył wniosek a przed wydaniem decyzji strona zmarła?
- Czy umowy najmu kserujemy tylko przy składaniu pierwszego wniosku?
- Jakie warunki musi spełniać osoba z Ukrainy, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy?
- Czy aby osoba z Ukrainy mogła otrzymać dodatek mieszkaniowy, należy zweryfikować jej kartę pobytu stałego/czasowego?
- Czy za wynajem pokoju w hostelu obywatelom Ukrainy należy się dodatek mieszkaniowy?
- Dziecko wnioskodawcy przebywa w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zapewniającym nieodpłatne pełne utrzymanie. Czy wpisuje się go do wniosku?
- Osoba mieszka w domu pomocy społecznej w innej miejscowości niż faktycznie ma adres zamieszkania. Czy składa wniosek w miejscowości, gdzie jest DPS?

- Wnioskodawca przy składaniu wniosku podpisuje się pod klauzulą o przetwarzaniu danych osobowych. Czy dodatkowo potrzebna jest oddzielna zgoda na przetwarzanie danych osobowych?
- Co zrobić w sytuacji, gdy ktoś deklaruje zamieszkanie dwóch osób, a w czynszu są trzy? Czy należy liczyć dwie osoby?
- PRZYKŁAD: małżeństwo mieszka w mieszkaniu o powierzchni 51,44 m². Normatywna powierzchnia na 2 osoby wynosi 40 m². Czy na dwie osoby przy niskich dochodach przysługuje dodatek?
- Co w przypadku niewypełnienia powierzchni pokoi i kuchni, a jest to powierzchnia użytkowa?
- Czy powinien być dołączany tytuł prawny nowych wniosków?
- Z czego wynika maksymalny czas przyznania dodatku mieszkaniowego?
- W deklaracji o dochodach widnieje wpis „zero złotych” u wszystkich członków. W oświadczeniu jest wpisane, że wnioskujący utrzymuje się z prac dorywczych lub z oszczędności. Dodatek możemy przyznać na maksymalnie 6 miesięcy. Czy umowa zawarta na 4 miesiące to ksero tytułu prawnego?
- Jeśli wnioskodawca nie posiada gospodarstwa rolnego, to czy potrzebne jest jego oświadczenie lub potwierdzenie od pracownika urzędu gminy z podatków, że nie posiada gospodarstwa rolnego (takie potwierdzenie było brane dotychczas na wniosku)? Czy jest to konieczne?
- Czy oświadczenie o wynagrodzeniu lub wszystkie inne dodatkowe oświadczenia podpisuje wnioskodawca, czy każdy członek rodziny za siebie?
- Informacja o opłatach za lokal wystawiona na męża wnioskodawczyni. Przyjąć czy prosić o poprawienie?
- PRZYKŁAD: pani mieszka w domu jednorodzinnym o powierzchni 200 m², ale wpisuje, że zajmuje tylko jedno piętro, drugie zajmuje jej mama. Czy możemy liczyć mniejszą powierzchnię na podstawie wywiadu?
- Czy we wniosku musi być wpisana powierzchnia pokoi i kuchni czy może być tylko powierzchnia ogółem?
- Czy wysyłamy do zarządcy decyzję o wstrzymaniu lub przywróceniu dodatku?
- Co w przypadku, gdy w jednym lokalu mieszkają 3 rodziny z Ukrainy i pani z dzieckiem składa wniosek o DM, we wniosku jest wpisane 76 m² i dopiero na końcu podane jest, że korzysta tylko z jednego pokoju, wspólnej łazienki i kuchni?
- Czy do wydania dodatku mieszkaniowego potrzebny jest meldunek?
- Co w przypadku, gdy otrzymujemy informację, że w trakcie pobierania dodatku mieszkaniowego osoba trafia do zakładu karnego?
- Czy w przypadku przeliczenia waluty obcej na ostatni dzień roku kalendarzowego należy spisać protokół ze stroną przed wydaniem decyzji?
- Jeżeli osoba mieszkająca samotnie ma w czynszu opłaty za zużycie wody na poziomie 18 m², to czy jako organ możemy odmówić przyznania dodatku i czy mamy weryfikować parametry czynszu?
- Co w przypadku, gdy wnioskodawca wpisał, że liczba osób w gospodarstwie wynosi 1, a zarządca potwierdził opłaty za 2 osoby?
- Czy powinniśmy załączać do wniosku dokumenty odnośnie alimentów? Czy tylko do wglądu w celu weryfikacji przy składaniu wniosku?
- Co w przypadku, gdy umowa najmu jest na 4 miesiące, a dodatek przyznany jest na 6 miesięcy?
- Czy możemy przyznać dodatek mieszkaniowy dla osoby, która ponosi opłaty za mieszkanie, ale umowa najmu jest zawarta w tym przypadku z ojcem pełnoletniego dziecka?
- Do kiedy należy wydać decyzję, jeżeli osoba złoży wniosek o dodatek mieszkaniowy 31 stycznia?
- Jeśli mamy rezygnację z dodatku z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania, to uchylamy decyzję i przyznajemy na nowy adres?
- Jak postępujemy sytuacji, gdy najemcy notorycznie nie uzupełniają łącznej powierzchni pokoi i

kuchni w punkcie 5. wniosku i pozostawiają puste pole?

- Co z danymi technicznymi lokalu? Czy jeżeli we wniosku mamy inne dane, niż we wniosku wcześniejszym, to mamy obowiązek weryfikacji tego? Czy przyjmujemy to, co podpisał zarządca?

3. Jak poprawnie wyliczyć koszty? Jakie koszty można wliczyć do wydatków, a jakie nie powinny zostać włączone w koszty?

- Jak liczyć ulgę na dziecko? Jednorazowo czy podzielić na 12 miesięcy?
- Czy do dochodów z tytułu umowy o pracę za grudzień, styczeń, luty doliczać ulgę na dzieci z PIT-u za 2021 rok?
- Jak wnioskodawca ma udokumentować ulgę na dziecko?
- Jakie dokumenty powinna przedstawić osoba, która skorzystała z ulgi prorodzinnej?
- Czy wliczamy do dochodu ulgę na dzieci z urzędu skarbowego?
- Co z ulgą na dzieci, którą zabiera komornik? Czy ją też wliczamy?
- Jakie przyjąć wydatki do naliczenia dodatku mieszkaniowego w sytuacji, gdy klient składa wniosek w październiku i umowę najmu ma również od października?
- Czy wydatki muszą być zapłacone? Czy wystarczy nam FV wystawiona z terminem zapłaty?
- PRZYKŁAD: osoba otrzymuje co miesiąc faktury za wodę. Składa wniosek w miesiącu czerwcu. Czy wówczas wydatki dołącza z miesiąca maja? Faktura za wodę wystawiona jest w maju, ale wnioskodawca zapłacił ją w czerwcu. Czy fakturę za wodę należy doliczyć do wydatków na wniosku?
- Naliczanie ryczału ma zakup opał
- Kiedy bierzemy kwoty z faktur za gaz, a kiedy obliczamy ryczałty?
- Jak obliczyć ryczałt za ogrzewanie? Czy gmina powinna mieć ustalone stawki za ogrzewanie?
- Czy wliczamy do wydatków centralne ogrzewanie na prąd indywidualnie płacone przez wnioskodawcę?
- Jak liczyć do dodatku mieszkaniowego wydatki w domu jednorodzinnym?
- Jakie przyjąć wydatki do naliczenia dodatku mieszkaniowego w sytuacji, gdy klient składa wniosek w październiku i umowę najmu ma również od października?
- W jaki sposób naliczyć dodatek mieszkaniowy biorąc pod uwagę wydatki za miesiąc, z naliczeniem na dwie osoby - za wrzesień na 1 osobę?
- Czy należy wliczać sprzątanie klatki i opłaty za korzystanie z windy przy wyliczaniu dodatku mieszkaniowego?
- Za jaki miesiąc są brane pod uwagę wydatki z art. 7 ust. 1c pkt 9 u.d.m. po zmianie ustawy?
- Co wliczamy do wydatków za lokal?
- Jaką kwotę mamy przyjąć do wydatków, jeżeli zarządca potwierdza wydatki np. na kwotę 500.00 zł? Do wniosku dołączone potwierdzenie wydatków na 510.00 zł, w tym np. domofon, punkt świetlny, winda. Czy uwzględniamy te wydatki, które potwierdził na wniosku zarządca? Czy liczymy do wydatków windę, domofon, punkt świetlny?
- Czy liczymy do wydatków kotłownię, piwnicę i zsypy?
- Czy wyrok dotyczący alimentów dołączamy do wniosku?
- Brak aktualnej faktury za wodę nie z winy wnioskodawcy tylko z winy firmy wod.-kan. Faktury za wodę były wystawiane co dwa miesiące a teraz prawdopodobnie będzie wyjątkowo faktura za 4 miesiące. Czy należy brać fakturę ostatnią, mimo że jest sprzed 2 miesięcy? Czy skoro nie ma aktualnej faktury, to nie ma wydatku za wodę?
- Co w przypadku wniosku złożonego w sierpniu? Jaką fakturę za centralne ogrzewanie mamy wziąć

pod uwagę - fakturę wystawioną za lipiec, ale zapłaconą w sierpniu, czy fakturę wystawioną za czerwiec, zapłaconą w lipcu?

- Wniosek został złożony w marcu. Mamy rachunek za wodę od grudnia do lutego opłacony w marcu. Czy można zaliczyć?
- Czy możemy uwzględnić ostatni rachunek sprzed 2 miesięcy, jeżeli osoba tylko taki posiada?
- Opłaty są naliczane za 4 osoby, faktycznie zamieszkują 3 osoby. Czy odliczamy za 4 osoby? Czy odliczamy za osobę, która nie mieszka? Czy musi być przeprowadzony wywiad w celu potwierdzenia stanu faktycznego?
- Czy we wniosku wystarczy, jeśli zarządca wypisze wydatki za dany miesiąc z dopiskiem, że zostały uregulowane? Czy potrzebne są dodatkowe potwierdzenia zapłaconych wydatków przez wnioskodawcę?
- Czy wydruk od zarządu o wysokości ponoszonych opłat musi być podpisany przez zarządcę?
- Czy dodatek mieszkaniowy może być wypłacany w całości tylko wnioskodawcy, który odda to zarządcy?
- Co w przypadku, gdy ktoś nie zapłaci 1 zł do czynszu?
- Czy zarządca ma obowiązek poinformować o nieopłaceniu całości czynszu?
- Jeżeli prywatny najemca wypisze wnioskodawcy w wydatkach: wydatki za czynsz i równocześnie zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną, to czy do wydatków wliczamy czynsz i zaliczki? Czy do zaliczki wliczamy tylko w przypadku osoby będącej członkiem wspólnoty mieszkaniowej?
- Czy zaświadczenie od pracodawcy o dochodach musi być w oryginale, czy wystarczy kopia?
- Czy w urzędzie skarbowym wystawią zaświadczenie o przychodzie za 3 miesiące z tego roku?
- Jak traktujemy dochód z zagranicy?
- Po jakim kursie liczymy dochód z zagranicy?
- Czy świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wliczamy do dochodu?
- Czy wliczamy do dochodu rodzinny kapitał opiekuńczy i pieczę zastępczą?
- Jak liczyć wydatki, gdy jest umowa użyczenia części domu własnościowego dla dziecka?
- Czy można odliczyć opłaty za wywóz śmieci dla osób, które nie zamieszkują, ale są zameldowane?
- Czy centralne ogrzewanie opalane gazem ziemnym należy uznać za wydatek?
- Czy w sytuacji, gdy wnioskodawca ponosi wszelkie opłaty za mieszkanie i może otrzymać dodatek, ale umowa najmu jest na ojca wnioskodawcy, który nie mieszka z synem?
- Czy odliczamy zaliczkę na pokrycie kosztów funkcjonowania kotłowni, energię elektryczną, opłatę dodatkową, za dostawę energii?
- Czy doliczyć niedobór wody?
- Czy wliczamy fundusz remontowy lub spłatę kredytu w spółdzielni?
- Jeżeli zarządca wpisze kwotę 300 zł za centralne ogrzewanie, to czy bierzemy całą kwotę do wydatków?
- PRZYKŁAD: co w przypadku, gdy dzieci płacą alimenty na ojca, a ojciec stara się o dodatek? Czy wliczamy alimenty do dochodu? Czy wliczamy do dochodu alimenty komornicze? Dzieci są już dorosłe, a komornik ściąga alimenty z emerytury
- Które alimenty zaległe i bieżące odliczamy od dochodu wnioskodawcy?
- PRZYKŁAD: matka samotnie wychowująca dzieci otrzymuje alimenty na dzieci, wpłaca składkę ubezpieczenia rolniczego (nie ma gospodarstwa rolnego) i chce odejmować tę składkę od dochodu, czyli alimentów. Czy odlicza się składkę?
- Czy odliczamy składki KRUS od dochodu osoby, która ma tylko alimenty na dzieci, nie pracuje i nie ma gospodarstwa rolnego, a ubezpieczona jest jako domownik w KRUS?

- Czy wliczamy do dochodu egzekucję komorniczą w decyzji emerytalnej lub rentowej z ZUS-u?

4. Kary dla zarządców

- Czego dotyczy kara pieniężna w kwocie 500 zł dla zarządcy?
- Przesłanki przeprowadzenia wywiadu środowiskowego
- Czy będzie konieczny wywiad środowiskowy do dodatków mieszkaniowych?
- Ile razy należy próbować przeprowadzić wywiad środowiskowy, kiedy wnioskodawca nie otwiera drzwi? Czy wystarczy jednorazowe poinformowanie o wywiadzie?
- Definicja dochodu z ustawy o świadczeniach rodzinnych - 40% (w gospodarstwie jednoosobowym) i 30% w gospodarstwie wieloosobowym?
- Definicja dochodu: dochód z gospodarstwa rolnego, dochód z prowadzonej działalności gospodarczej
- Czy możemy się opierać na definicji z Ustawy o podatku dochodowym?

5. Co wliczamy w dochód? Jakie przychody trzeba wliczyć do dochodu, a jakie nie powinny zostać wliczone?

- Czy oszczędności wliczają się jako dochód?
- Czy „Kindergeld” podlega wliczeniu do dochodu?
- Czy dochód uzyskany z dodatku aktywizacyjnego przyznanego przez PUP należy doliczyć do dochodu?
- Czy od początku roku wlicza się dochód z wykonywania prac społeczno-użytecznych?
- Czy liczyć dochód zerowy do dodatku mieszkaniowego?
- Czy do dochodu rodziny wlicza się dochody z tytułu alimentów płaconych przez ojca na dzieci dobrowolnie, bez zasądzenia ich przez sąd?
- Czy do dochodu wliczana jest trzynasta emerytura, zwrot podatku dochodowego, świadczenia pieniężne pobierane z PCPR jako rodzina zastępcza?
- Czy do dochodu wliczają się świadczenie pielęgnacyjne i świadczenia z PCPR?
- Czy do dochodu wlicza się świadczenie comiesięczne, wypłacane wnioskodawcy przez firmę energetyczną jako świadczenie nieopodatkowane po wypadku z powodu amputacji kończyn? Osoba nie pobiera renty
- Co ze świadczeniami z ZFŚS?
- Czy trzynasta i czternasta emerytura wypłacana jest liczona do dochodu, czy nie?
- Czy do dochodu w celu otrzymania dodatku mieszkaniowego powinno się wliczać prace dorywcze?
- Jaki sposób obliczyć dochód z działalności gospodarczej opodatkowanej ryczałtowo?
- Czy do dodatku wliczamy dochód osoby przebywającej w zakładzie karnym?
- Czy brać pod uwagę zwrot podatku dochodowego za poprzedni rok przy wyliczeniu dochodu?
- Jak obecnie liczyć dochód z działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ogólnych? Jakie dokumenty są potrzebne przy przyznawaniu dodatku mieszkaniowego, jeśli wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą?
- Jak postępować w sytuacji, kiedy małżonkowie mieszkają oddzielnie i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego? Czy dochód małżonka, który prowadzi oddzielne gospodarstwo domowe, powinniśmy wliczać w całości, w części, czy w ogóle?
- Co w przypadku, gdy żona ma zasądzone na siebie alimenty, a mąż ich nie płaci. Czy w tej sytuacji należy wliczać jej dochód przy wyliczaniu dodatku mieszkaniowego?

- Jeżeli na dowodach wpłat nie ma w tytule przelewu „alimenty”, to czy liczymy jako alimenty?
- Czy jako dochód liczymy pożyczkę od zakładu pracy?
- Jak policzyć dochód rodziny z Ukrainy – matka z dziećmi wynajmują mieszkanie i nie mają dochodów, tylko 500+ na dzieci? Za najem przelewa mąż z Ukrainy, który tam mieszka i pracuje
- Uczeń szkoły podstawowej otrzymał wynagrodzenie z tytułu praktyki szkolnej. Czy wliczyć dochód do wyliczenia dodatku?
- Jak wyliczyć dochód dla osoby z Ukrainy, która ubiega się o dodatek mieszkaniowy, a od dwóch miesięcy prowadzi działalność gospodarczą zarejestrowaną w Polsce?
- Czy świadczenie w naturze wliczamy do dochodu?
- Czy 500 zł z ZUS-u dla osoby całkowicie niepełnosprawnej wliczamy do dochodu?
- Czy do dochodu wliczamy dochód z gospodarstwa rolnego poniżej 1 ha?
- Czy liczymy dochód z pola poniżej 1 ha przeliczeniowego?
- Czy odszkodowania otrzymane z ubezpieczalni są dochodem, np. za zgon członka rodziny lub za uszczerbek na zdrowiu?
- Czy do dochodu wliczamy dodatek węglowy?
- Osoba przebywała w domu dziecka, ukończyła 18 lat i otrzymała pomoc na usamodzielnienie, która będzie płacona przez 8 miesięcy. Czy wliczamy to do dochodu skoro przeznaczona ma być na opłaty czynszu?

6. Jak skutecznie przeprowadzić procedurę postępowania z windykacją środków nienależnie pobranych świadczeń?

- Jak ściągać należności, kiedy osoba wnioskująca o dodatek umiera?
- Co zrobić w sytuacji, kiedy wnioskodawca jest zobowiązany do zwrotu dodatku mieszkaniowego w podwójnej wysokości?
- Dostaliśmy zaświadczenie od komornika o dokonanych wpłatach przez dłużnika. Czy liczymy to, co komornik pobiera od dłużnika czy to, co przekazuje wierzycielowi po potrąceniu kosztów komorniczych?

7. Jakie są tytuły prawne do lokalu? Jak przyznawać dodatek mieszkaniowy w różnych sytuacjach?

- Czy można przyznać dodatek mieszkaniowy osobom, które mają tytuł prawny inny niż spółdzielcze prawo albo najemcy?
- Czy służebność osobista, użytkowanie lokalu i darowizna dają nam prawo do dodatku mieszkaniowego?
- Czym różni się lokal socjalny od najmu lokalu socjalnego?
- Jak obliczać dodatek mieszkaniowy do mieszkań wynajmowanych?
- Wnioskodawca w akcie notarialnym ma zapis: umowa sprzedaży i ustanowienie hipoteki. Jaki to tytuł prawny do lokalu?
- Czy można ubiegać się o dodatek mieszkaniowy na podstawie umowy najmu okazjonalnego?
- Co z pomieszczeniem tymczasowym?
- Jak powinniśmy postąpić w sytuacji, kiedy tytuł prawny wygasa? Czy zgłaszać informację o przerwaniu wypłacania dodatku mieszkaniowego do kolegium? Czy świadczenie powinno być zawieszane? Co zrobić w sytuacji, kiedy wnioskodawca dostarczył kontynuację umowę najmu

nieruchomości z miesięcznym opóźnieniem?

- Jeżeli wnioskodawca jest współwłaścicielem lokalu i posiada tytuł prawny do 1/2 lokalu, mieszka w lokalu sam, a metraż lokalu to 71 m², to czy może starać się o dodatek mieszkaniowy?
- Co, jeśli jest dwóch współwłaścicieli do lokalu mieszkalnego, jeden z nich zamieszkuje i opłaca całość czynszu, natomiast drugi z współwłaścicieli nie zamieszkuje w lokalu i nie uiszcza opłaty? Jak się to ma do przepisu art. 4b?
- Czy powinniśmy rozpatrywać wniosek w sytuacji, kiedy umowa najmu jest zawarta z żoną, a wniosek o dodatek składa mąż? Art.2 ustawy
- Jak postępować w sytuacji, kiedy małżonkowie mieszkają oddzielnie i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego? Czy dochód małżonka, który prowadzi oddzielne gospodarstwo domowe, powinniśmy wliczać w całości, w części, czy wcale? Są różne interpretacje
- Umowa dożywotniego użytkowania, użyczenia, darowizna – jak je traktować, kto faktycznie ponosi koszty za czynsz i wydatki?
- Czy umowa służebność jest tytułem prawnym? Kto ma prawo do dodatku mieszkaniowego - nowy właściciel, czy osoba mieszkająca dożywotnio?
- Czy można przyznać dodatek mieszkaniowy, jeśli lokal zabezpieczony jest wyrokiem sądowym?
- Co zrobić, gdy osoba ubiega się o dodatek mieszkaniowy, a zakład gospodarki komunalnej na wniosku pisze „bezumowne korzystanie z lokalu”, ponieważ jest w trakcie sprawy sądowej o przyznanie mieszkania socjalnego, ale wyrok nie jest jeszcze prawomocny, gdyż ZGK odwołał się od wyroku?
- Czy córka może użyczyć matce część mieszkania? Mieszkanie ma 60m², a córka użycza 30m². Czy można przyznać dodatek na część wynajmu i wydatki obliczyć proporcjonalnie? Czy powinna być dostarczona mapa powierzchni lokalu?
- PRZYKŁAD: syn jest właścicielem mieszkania, ale nie wiadomo, gdzie przebywa. Matka chce się ubiegać o dodatek. Jest akt kupna mieszkania, ale nie ma właściciela. Czy można przyznać dodatek?
- Jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy ma tytuł prawny „najem”, a właściciel lokalu mieszka za granicą i podaje adres, np. Berlin, to gdzie wysyłamy informację o przyznaniu dodatku mieszkaniowego?

Prowadzący:

Iwona Kuśmierz-UI

Wieloletni pracownik administracji samorządowej, doświadczony praktyk z zakresu dodatków mieszkaniowych **z 30 letnim stażem**, mgr prawa i administracji publicznej, wieloletni wykładowca przedmiotów prawnych, szerokie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń, autorskie wykłady z zakresu pomocy społecznej.

Terminy i szkolenia

Data: 21 sierpnia 2026 09:00-14:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 21 września 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 24 listopada 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną